

આંતરરાષ્ટ્રીય વૈદિકભાષ્ય વૈષ્ણવ પરિષદ

૨૧ - વૈશ્વાનર:

શ્રીઆચાર્યજી વૈશ્વાનર અગ્રી સ્વરૂપ છે.

અર્થ - ચરિત્ર - સંગતિ :

આસુરાવેશી દૈવી જીવો શ્રી આચાર્યજીને શરણે જ્યારે આવે છે ત્યારે તેઓના સમસ્ત દોષો આપશ્રી હુતાશન અગ્નિ સ્વરૂપથી બાળી નાખે છે. ઇંદોગ્ય ઉપનિષદમાં “આત્માનં વૈશ્વાનરં ઉપારતે” વૈશ્વાનર આત્મા છે. વ્યાપક છે. પુરુષોત્તમ છે. સ્વરૂપ જ્ઞાનનિષ્ઠ ભગવદીય તે વૈશ્વાનર નો સેવા કરે છે. વેદ પરોક્ષ પ્રિય હોવાથી પરોક્ષ રીતિથી જ વૈશ્વાનર શબ્દ શ્રીમદ વલ્લભાચાર્યજીનું પ્રતિપાદન કરે છે. વેદ સાક્ષાત પ્રતિપાદન પણ કરે છે. આપ શ્રી સ્વયં આધિદૈવિક અગ્નિ વૈશ્વાનર સ્વરૂપ હોવાથી દૈવી જીવોને શુદ્ધ કરી દે છે. શ્રી પુરુષોત્તમના મુખરૂપ વૈશ્વાનર અગ્નિનું સ્વરૂપ આપ છે, અને તેથી ઉગ્ર પ્રતાપ સ્વરૂપ છે. આપના અગ્નિ સ્વરૂપનાં દર્શન આપશ્રીએ પ્રાગટ્ય સમયે ચંપારણ્યમાં અન્નિકુંડમાં , ભુતલ સ્થિતિ સમયે દામોદરદાસ હરસાનીના ભાઈને, ગુજરાતના મહમદ બેગડાને તથા નિજધામ પધારતી સમયે કાશી ગંગાજીની મધ્યધારામાં અન્નિકેજપૂંજથી કરાવ્યાં છે. આ નામ ‘યશ - ધર્મ’ સૂચક છે.

ચિત્ર - પરિચય :

એક સેવક દ્વારા મંગાવેલી દવા આપશ્રી અગ્નિમાં નાખી રહ્યા છે.

નામ - સંગતિ :

આપ આવા ઉગ્રપ્રતાપવાળા અગ્નિ સ્વરૂપ હોવાથી આપની શરણે આવેલા દૈવી જીવો આપનો તાપ સહન કેવી રીતે કરી શકતા હશે? તે સમજાવવા ‘વલ્લભાખ્ય :’ આ નામ કહે છે.

21

વૈશ્વાનરાય નમઃ